

ВІДГУК
офіційного опонента доктора економічних наук, професора
Штангрета Андрія Михайловича
на дисертаційну роботу Мойси Тараса Васильовича
«Формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних
підприємств» подану на здобуття
ступеня доктора філософії за спеціальністю
073 «Менеджмент»

Актуальність обраної теми та її зв'язок з науковими програмами.

У сучасних умовах трансформації глобальних ланцюгів постачання та посилення геополітичних ризиків особливої актуальності набуває проблема формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств. Логістика більше не обмежується функцією транспортування і складування — вона перетворюється на стратегічний елемент забезпечення безперервності бізнесу, стійкості економіки та національної безпеки. Зростання кіберзагроз, нестабільність транспортних коридорів, коливання попиту і пропозиції вимагають від підприємств нових підходів до управління ресурсами та ризиками.

Формування інноваційно-безпекового потенціалу передбачає інтеграцію сучасних технологій — цифрових платформ, систем аналітики даних, автоматизації процесів та інструментів прогнозування — із комплексною системою управління безпекою. Особливого значення набуває здатність підприємств швидко адаптуватися до змін, впроваджувати гнучкі логістичні моделі та забезпечувати захист інформаційних, матеріальних і фінансових потоків. У цьому контексті інновації виступають не лише фактором підвищення ефективності, а й ключовим засобом мінімізації загроз.

Актуальність теми посилюється необхідністю підвищення конкурентоспроможності логістичних підприємств на міжнародному ринку, де визначальними стають швидкість, надійність та безпека операцій. Підприємства, що інвестують у розвиток інноваційно-безпекового потенціалу, отримують стратегічні переваги, здатні ефективно протидіяти кризовим явищам та забезпечувати стабільний розвиток навіть в умовах

високої невизначеності. Таким чином, дослідження даної теми є важливим для формування сучасної моделі стійкої та безпечної логістики.

Дисертація Мойси Т. В. є важливим кроком у розробці теоретико-методичних підходів і практичних рекомендацій щодо формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств. Відтак робота є актуальною і має суттєве наукове значення.

Дисертаційна робота виконана згідно з планами науково-дослідних досліджень Львівського державного університету внутрішніх справ «Економічна безпека соціально-економічних систем: проблеми теорії та практики» (0121U112498, 0124U004437)

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Наукові положення, висновки та рекомендації, що містяться у дисертації і винесені на захист, мають достатній ступінь обґрунтованості. Їх теоретичною й методичною основою є сучасна економічна теорія, наукові дослідження в сфері менеджменту, інновацій, безпекознавства та практики управління господарською діяльністю підприємств. У дисертаційній роботі Мойси Т. В. чітко визначено мету, сформульовано завдання, предмет та об'єкт дослідження.

У дисертації автор застосував широкий спектр методів теоретичного та емпіричного дослідження: індукції та дедукції, порівняння і систематизації; аналізу та синтезу; непараметричні статистичні; анкетування та експертного аналізу; моделювання; багатокритеріального оцінювання альтернатив; морфологічного аналізу; історико-логічний; абстрактно-логічний.

Структура дисертаційної роботи визначена її метою і є цілісним комплексом послідовних розробок теоретико-методичних підходів і практичних рекомендацій щодо формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств, що визначається необхідністю створення умов для розвитку та ефективного функціонування підприємницьких структур як основи національної економіки.

Основні теоретичні положення та практичні результати дисертаційного дослідження апробовані на десяти міжнародних та всеукраїнських науково-

практичних конференціях, які відбувалися у Львові, Гамбурзі (Німеччина), Познань (Польща), Таллінні (Естонія), Кропивницькому, Харкові та Бережанах.

Зміст дисертації послідовно розкриває обрану тему.

У першому розділі «Теоретико-методичні аспекти формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств» представлено характеристику процесу формування потенціалу підприємства як комплексного та багатоаспектного процесу уможливлення зміцнення позицій на ринку та забезпечення досягнення поставлених цілей і завдань через ефективну реалізацію ресурсів, а також засобів у вигляді нових можливостей; поглиблено понятійно-категоріальний апарат інноваційно-безпекового потенціалу підприємства, зокрема таких понять як «інноваційна діяльність», «інноваційний потенціал», «безпека» та «безпековий потенціал»; окреслено особливості формування інноваційно-безпекового потенціалу в умовах підприємства.

У другому розділі «Аналітичне підґрунтя формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств» подано результати тенденційного аналізу фінансово-економічної та інноваційної діяльності логістичних підприємств з побудовою матриці основних змін за період 2019-2023 рр., яка відображає ключові трансформації в розрізі трьох ключових періодів (допандемійний, пандемія COVID-19 та подій після повномасштабного збройного вторгнення); сформовано теоретико-методичний підхід до оцінювання інноваційно-безпекового потенціалу підприємств в основу якого покладено інтегральний показник; обґрунтовано необхідність й засади створення інформаційного забезпечення інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств.

У третьому розділі «Удосконалення методичного забезпечення формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств» розроблено методичний підхід до ресурсного забезпечення формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств, новизна якого полягає у використанні методу багатокритеріального оцінювання альтернатив; запропоновано механізм управління інноваційно-безпековим потенціалом логістичних підприємств, що визначається інтеграцією

ключових підсистем управління (організаційно-регулюючої, планувальної, прогнозувальної, мотиваційної та контролюючої) у межах єдиного управлінського безпекового контуру, що дозволяє підвищити гнучкість управлінських рішень, адаптуватися до змін зовнішнього середовища та забезпечити цілеспрямований інноваційний розвиток підприємства; виконано моделювання вибору оптимальної стратегії формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств відповідно до динамічності зовнішнього середовища.

Наукова новизна результатів дисертаційної роботи полягає у поглибленні та розвитку теоретико-методичних положень і розробленні науково-методичних рекомендацій з підвищення інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств.

До основних положень дисертації, які містять певну наукову новизну, варто віднести:

удосконалено:

- теоретико-методичний підхід до оцінювання процесу формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств, який на відміну від існуючих ґрунтуються на системному визначенні попередньо згрупованого переліку індикаторів, що дозволяють належним чином відобразити ключові аспекти потенціалу через обґрунтований розрахунок інтегрального показника, з метою формування ефективного інформаційно-аналітичного інструменту для ухвалення управлінських рішень суб'єктами економічної безпеки;

- методичний підхід до оптимізації ресурсного забезпечення процесу формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств, який, на відміну від існуючих концептуальних і прикладних рішень, синергетично поєднує метод багатокритеріальної оцінки альтернатив із системно-динамічним аналізом структурно-функціональних взаємозв'язків ресурсних потоків, що уможливорює випереджальне виявлення та кількісне ранжування релевантності доступних фінансових, матеріальних, трудових та інформаційних ресурсів, здатних максимально задовольняти потреби суб'єктів безпеки в умовах високої турбулентності зовнішнього середовища;

– механізм управління інноваційно-безпековим потенціалом логістичних підприємств, який, на відміну від існуючих аналогів, інтегрує контур безперервного моніторингу та інтелектуального розпізнавання фактичних і латентних неузгодженостей у внутрішніх процесах, що, спираючись на потенціал підсистем управління забезпечує формування прозорого інформаційного простору;

– технологію вибору оптимальної стратегії формування інноваційнобезпекового потенціалу логістичних підприємств, яка, на відміну від відомих, ґрунтується на прогресивній й консервативній стратегічних парадигмах, які у вигляді відповідних стратегічних підходів, можуть максимізувати інноваційну спроможність, зміцнювати рівень економічної безпеки, мінімізувати сукупні ризики та гарантувати довгострокову стійкість;

набуло подальшого розвитку:

– передумови формування інноваційно-безпекового потенціалу підприємства, що, на відміну від інших, ґрунтуються на поглибленому онтологічному аналізі базових понять, забезпечують концептуальне переосмислення та чітке логіко-семантичне структурування дефініцій «потенціал», «потенціал підприємства» та «формування потенціалу підприємства», завдяки чому розроблено когнітивну теоретичну модель сутності;

– теоретичні засади формування інноваційно-безпекового потенціалу підприємства, що, порівняно з наявними концепціями, поглиблюють системно-функціональну характеристику основних складових шляхом конкретизації принципів, кодифікації вимог, а також чіткого позиціонування та логічного обґрунтування етапів, що сукупно забезпечує формування системи ключових орієнтирів для ефективного безпекового функціонування підприємства;

– модель інформаційного забезпечення формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств, яка, на відміну від відомих у науці та практиці підходів, задає онтологічно обґрунтовані структурні елементи дефініцій «інформація» та «інформаційне забезпечення», операціоналізує їх крізь три взаємопов'язані складові і тим самим забезпечує

наскрізний інформаційний супровід усіх етапів формування зазначеного потенціалу.

Повнота викладення наукових положень, висновків і рекомендацій в опублікованих працях

За темою дисертації опубліковано 15 наукових праць, серед яких: 1 стаття індексована наукометричною базою SCOPUS; 4 статті у наукових фахових виданнях України категорії «Б»; 10 наукових праць у збірниках за матеріалами конференцій, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації.

Важливість одержаних здобувачем результатів для науки і практики

Дисертаційна робота Мойси Т. В. є вагомим внеском у розвиток теорії і практики менеджменту. Наукова цінність результатів дослідження полягає у розвитку теоретико-методичних засад, які в сукупності сприяють вирішенню важливого наукового завдання, яке полягає в теоретичному обґрунтуванні і розробці методичних підходів стосовно формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичного підприємства.

Представлені в дисертації результати дослідження, висновки й основні положення дозволили розробити теоретико-методичні засади і практичні рекомендації щодо формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що пропозиції та рекомендації, сформульовані як результат дослідження, уможливають: оцінювання рівня інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств; інформаційне забезпечення формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств; оптимізацію ресурсного забезпечення формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств; застосування механізму управління інноваційно-безпековим потенціалом логістичних підприємств; вибір оптимальної стратегії формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств відповідно до динамічності зовнішнього середовища. Теоретичні висновки, науково-практичні рекомендації та інші результати наукових досліджень, викладені у дисертації, безпосередньо використали:

ТзОВ «ЯНАТРАНС» (Довідка про впровадження № 1/2025.10 від 25.10.2025), ТзОВ «Галтехавто» (Довідка про впровадження № 64/2025 від 24.11.2025), ТзОВ «Гал-Авто Світ» (Довідка про впровадження № 12-2025 від 23.10.2025), ТзОВ «Смаранг» (Довідка про впровадження № 9-25 від 22.11.2025)).

Основні положення і результати дисертаційної роботи впроваджені в освітній процес та наукову діяльність Національного університету «Львівська політехніка» (Акт про впровадження результатів дисертації в наукову діяльність 21 ЛьвДУВС № 17 від 24.07.2025, Акт про впровадження результатів дисертації у освітній процес ЛьвДУВС № 53 від 24.07.2025).

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації

Відзначаючи загальний високий рівень обґрунтованості теоретико-методичних підходів і практичних рекомендацій, цілісність та логіку викладу матеріалів, необхідно відзначити і наявність певних дискусійних положень у дисертаційній роботі Мойси Т. В.:

1. На рис. 1.5 (ст. 37) представлена модель процесу формування потенціалу підприємства. Дисертант зосередився виключно на внутрішніх складових, при цьому приділяючи недостатню увагу зовнішньому середовищу як джерелу ресурсів й можливостей та спроможності забезпечити попит споживачів, зокрема у відповідності до маркетингового підходу.

2. На ст. 47–49 автор приділив увагу історичним етапам розвитку інновацій на підприємстві, зокрема згадуючи про першу та другу промислові революції. Зважаючи, що не лише вказані, а загалом кожна промислова революція реалізовувалася завдяки інноваціям, то доцільно було цьому аспекту приділити більше уваги, в тому числі стосовно тих технологічних технологій, які мають безпосередній вплив на формування й реалізацію інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств.

3. На ст. 75 здобувач окреслює систему управління інноваційно-безпекової діяльності виключно як «...поєднання та співпрацю цих двох категорій для досягнення спільного результату». Вважаємо, що загалом доцільно було конкретизувати інноваційно-безпекову діяльність і в

підрозділі 2.1 виконати аналіз стосовно неї, що відповідає суті поставлених у дисертації завдань.

4. На рис. 2.11 (ст. 102) визначено індикатори оцінювання рівня інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств. Уточнення потребує перелік основних складових, який відмінний від авторської позиції представленої в табл. 1.9 (ст. 72) та рис. 1.13 (ст. 74). Пояснення вимагає і застосована шкала (рис. 2.12, ст. 104), яка інша від тієї, що обґрунтована на ст. 78.

5. На ст. 145–146 автор конкретизував ключові завдання механізму управління інноваційно-безпековим потенціалом логістичних підприємств. Вважаємо, що перше із таких, тобто «оцінювання та протидія основним загрозам», хоча б в частині конкретизації переліку стосовно формування інноваційно-безпекового потенціалу потрібно було виконати, частково використовуючи інформацію табл. 2.1 (ст. 97) та табл. 2.2 (ст. 93).

6. У підрозділі 3.1. розроблено методичний підхід до ресурсного забезпечення формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств. Погоджуючись із спрямуванням виконаного моделювання, вважаємо, що його вихідну складову доцільно було синхронізувати з ресурсним забезпеченням формування потенціалу підприємства, яке деталізовано в табл. 1.4 (ст. 42).

Вищенаведені зауваження та недоліки не впливають на загальну позитивну оцінку та не знижують наукову і практичну цінність дисертаційної роботи Мойси Т. В.

Відповідність роботи вимогам дисертацій, що подаються на здобуття ступеня доктора філософії

Дисертаційна робота Мойси Т. В. є завершеною кваліфікаційною науковою роботою, у якій концептуально вирішено наукове завдання, яке полягає в теоретичному обґрунтуванні і розробці методичних підходів стосовно формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичного підприємства.

Подана до захисту дисертація написана науковим стилем, матеріал викладений у логічній послідовності, висновки науково обґрунтовані та підтверджені результатами спостережень.

Наукові результати проведених досліджень відображені у 15 наукових публікаціях.

Робота виконана з дотриманням академічної доброчесності.

Дисертаційна робота Мойси Тараса Васильовича за своїм змістом відповідає спеціальності 073 «Менеджмент», вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 р. № 283), Вимогам до оформлення дисертацій, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40, та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а сам автор Мойса Тарас Васильович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії у галузі знань **07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент».**

Опонент:

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту та
маркетингу у видавничо-поліграфічній справі
Національного університету
«Львівська політехніка»

Андрій ШТАНГРЕТ

Підпис д.е.н., проф. Андрія Штангрета засвідчую:

Вчений секретар
Національного університету
«Львівська політехніка»
к.т.н., доц.

Роман БРИЛИНСЬКИЙ